

EUROPAPARLAMENTET

1999

2004

Plenarhandling

8 maj 2002

B5-0284/2002

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av kommissionen

ingivet i enlighet med artikel 37.2 i arbetsordningen

av Didier Rod, Danielle Auroi, Paul A.A.J.G. Lannoye, Nelly Maes och
Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf

för Verts/ALE-gruppen

om förberedelserna av världstoppmötet om livsmedelsförsörjning: fem år
senare

Europaparlamentets resolution om förberedelserna av världstoppmötet om livsmedelsförsörjning: fem år senare

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av det åtagande som gjordes vid världstoppmötet om livsmedelsförsörjning 1996 i Rom för att säkerställa att alla människor har tillgång till tillräckligt med föda och att denna skall vara av god kvalitet, och att minska antalet personer som lider av svält med hälften fram till 2015,
- med beaktande av Marrakechavtalen om jordbruk, återupptagandet av jordbruksförhandlingarna den 1 januari 2000 och ministrarnas deklaration, som antogs vid Världshandelsorganisationens fjärde ministerkonferens i Doha,
- med beaktande av den gemensamma parlamentariska församlingens resolution av den 1 november 2001 om livsmedelssäkerhet, och av följande skäl:
 - A. Rätten till tillräckligt med föda hör samman med den mänskliga värdigheten, och bekräftas i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna från 1948 och erkänns i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.
 - B. Antalet undernärda personer, som 1996 uppgick till 840 miljoner, och som 2001 var 800 miljoner, minskar för långsamt (8 miljoner per år är långt ifrån de 20 miljoner som krävs) för att man skall kunna uppnå det ursprungliga målet.
 - C. Tre fjärdedelar av världens alla undernärda personer lever på landsbygden, något som i synnerhet kan förklaras med att man driver en otillräcklig jordbrukspolitik i fråga om de fattigaste länderna och att de medel som avsätts som stöd är inte tillräckliga. Förklaringen ligger också i en direkt konkurrens från basprodukter från jordbruk som väsentligen skiljer sig åt i fråga om produktivitet.
 - D. Europeiska unionen har, från första början, åtagit sig att garantera den egna livsmedelssäkerheten genom sin gemensamma jordbrukspolitik.
 - E. ”Strategier för tryggad livsmedelsförsörjning och landsbygdsutveckling” utgör en av Europeiska unionens sex prioriteringar för utvecklingspolitiken.
 - F. Hunger och undernäring är inte resultatet av att det generellt saknas livsmedel på en global nivå, utan beror på den ekonomiska politik och den jordbruks- och handelspolitik som de internationella ekonomiska och finansiella institutionerna främjar, och som bland annat tillämpas av Europeiska unionen.
 - G. Det är absolut nödvändigt att samordna gemenskapens jordbruks- och handelspolitik med

gemenskapens politik för utvecklingssamarbete för att de enskilda politikområdena skall vara effektiva och låta sig vägledas av slutmålet som är livsmedelssäkerhet och kampen mot fattigdom.

- H. EU är för sin försörjning beroende av fiskeprodukter, som till hälften kommer från vatten i tredje länder, särskilt från tredje länder, och de europeiska flottornas aktivitet är ett problem för livsmedelssäkerheten i de här länderna.
- I. Användningen av livsmedelsstöd, som är nödvändig i krissituationer, har uppvisat många negativa sidor, särskilt vad gäller den lokala produktionen, som byts ut, och medför att balansen på de lokala marknadernas störs, och att sådana stöd aldrig kan vara en hållbar lösning på problemet med livsmedelssäkerhet.
- J. Kampen mot fattigdom och otillräcklig livsmedelsförsörjning måste angripa de strukturella orsakerna, som ligger till grund för fattigdomen bland befolkningen i utvecklingsländerna. Tillgången till produktionsresurser är en av de säkraste redskapen för att förverkliga rätten till näring.
- K. Patent på utsäde och livsmedel samt vissa genetiska resurser avsedda för jordbruket hotar hållbara tillvägagångssätt inom jordbruket och stärker multinationella företags monopol på teknik, utsäde, gener och läkemedel.
- L. TRIPS-avtalen, som begränsar tillgången för lokalbefolkningen i söder till sina egna naturresurser, är inte förenliga med målet om livsmedelssäkerhet.
- M. Odling av genetiskt modifierade organismer är inte en lösning på svält och undernäring eftersom det ökar producenternas och de sydliga ländernas beroende av de företag som förfogar över tekniken och utsädet, och eftersom man ännu inte känner till vilka risker detta kan innebära för hälsan och den biologiska mångfalden.

Rättigheter

1. Europaparlamentet bekräftar på nytt sitt åtagande att efterleva de förpliktelser som stats- och regeringscheferna ingick vid världstoppmötet för livsmedelsförsörjning 1996.
2. Europaparlamentet upprepar sitt åtagande att själv efterleva, och se till att andra efterlever, principerna om rätten till tillräckligt med näring av god kvalitet överallt och för alla, och att denna rättighet hör samman med tillgången till jordbruksmark, vatten och biologisk mångfald.
3. Europaparlamentet bekräftar på nytt att det är nödvändigt att rätten till näring erkänns som en grundläggande mänsklig rättighet. Europaparlamentet uppmanar de stater som deltar vid FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations toppmöte att besluta om en internationell uppförandekod för rätten till adekvat näring.
4. Europaparlamentet bekräftar på nytt att det är nödvändigt att respektera principen om suveränitet på livsmedelsområdet, enligt vilken varje land måste ha rätt att fritt besluta om

livsmedelssäkerheten enligt sina egna önskemål och i enlighet med nationella eller regionala kollektiva intressen utan att störa andra länders marknader.

5. Europaparlamentet begär att man skall respektera de internationella mänskliga rättigheterna, och säkerställa att andra respekterar dem, och påminner om att det enligt artikel 54 i tilläggsprotokoll 1 till Genèvekonventionen är förbjudet att använda hunger som ett medel i krigföringen mot civilbefolkningen.

Globala kollektiva nyttigheter

6. Europaparlamentet uppmanar Förenta nationerna att vid FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations toppmöte om livsmedel, och vid toppmötet i Johannesburg om hållbar utveckling, förklara vatten och biologisk mångfald för globala kollektiva nyttigheter. Europaparlamentet anser att man måste hushålla med vattnet och de genetiska resurserna på ett hållbart sätt, att de inte får privatiseras och att de måste förklaras vara mänsklighetens gemensamma arv och därmed en global kollektiv nyttighet.
7. Europaparlamentet begär att Världshandelsorganisationens medlemsstater skall klargöra TRIPS-avtalen i syfte att förbjuda patent på levande varelser. Europaparlamentet anser att växter och utsäde måste undantas från TRIPS-avtalens tillämpningsområde, och att man måste göra åtskillnad mellan ”upptäckt” och ”uppfinring”, eftersom endast den senare kan ge rätt till patent.

Kampen mot fattigdom

8. Europaparlamentet påminner om att det, för att minska svält och undernäring, är absolut nödvändigt att utarbeta en politik för kampen mot fattigdom, minskning av orättvisor och tillgång till resurser, i synnerhet genom att bekämpa könsdiskriminering.
9. Europaparlamentet önskar att man i detta syfte ökar de resurser som finns för att minska orättvisor: skuldavskrivning, respekt för åtagande av offentligt utvecklingsbistånd och inrättandet av nya resurser genom en anpassad beskattning.
10. Europaparlamentet begär att man skall garantera de mindre jordbruken tillgång till produktionsmedel (jord, produktionsfaktorer och krediter). Europaparlamentet begär att man skall stärka de lokala produktionskedjorna och garantera livsmedelssäkerheten för de personer i städerna som lever i fattigdom. Europaparlamentet anser att jordbruk i närheten av städer måste skyddas mot bebyggelse, och att dessa jordbruk därför måste få ökat stöd för att förbättra livsmedelssäkerheten för de personer i städerna som lever i fattigdom.

Hållbara jordbruksmetoder

11. Europaparlamentet bekräftar på nytt att det är nödvändigt att främja hållbara jordbruksmetoder och stödja utvecklingen av små och medelstora jordbruksföretag och de lokala marknaderna. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att möjliggöra valfrihet i fråga om ny teknik och erkänna medlemsstaternas och enskilda personers rätt att vägra odla genetiskt modifierade grödor genom att inrätta zoner fria från genetiskt modifierade organismer. Europaparlamentet uppmanar dessutom de länder som är

medlemmar i FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation att få till stånd ett moratorium för spridning av genetiskt modifierade organismer.

12. Europaparlamentet begär att man skall upphöra att exportera sådana bekämpningsmedel till utvecklingsländerna, som skadar befolkningen i dessa länder, förorenar miljön, grundvattnet och vattnet i allmänhet, och därmed äventyrar den hållbara utvecklingen.
13. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater som inte redan har gjort det, att ratificera och genomföra Cartagena-protokollet om biologisk mångfald, och begär att det inrättas en normhierarki, som ställer internationella konventioner och tillhörande tillämpningsprotokoll (inbegripet Cartagena-protokollet) över handelsbestämmelserna.
14. Europaparlamentet önskar att det görs en översyn av artikel 27 c i TRIPS-avtalet för att garantera lokalbefolkningens fria tillgång till sina genetiska resurser.

Hållbara fiskemetoder

15. Europaparlamentet önskar att man skall främja och respektera det småskaliga fisket och den lokala vattenkulturen.
16. Europaparlamentet önskar en utveckling av ett hållbart fiske och begär att försiktighetsprincipen i fråga om förvaltningen av fiskeresurserna i särskilda ekonomiska zoner i utvecklingsländerna för att inte riskera utvecklingspotentialen på lång sikt för det lokala fisket, och särskilt för de mindre fiskeflottorna.
17. Europaparlamentet begär att internationella handelsavtal för fiske inte skall undertecknas förrän de överensstämmer med försörjningen på den inre marknaden och livsmedelssäkerheten för lokalbefolkningen, samt med den hållbara utvecklingen på fiskeområdet i de berörda utvecklingsländerna. Europaparlamentet konstaterar att om man vill bedöma överensstämmelsen måste man på förhand utvärdera resurserna, den totala fiskestyrka som används lokalt (av nationella och utländska flottor) och om det finns överskottslager eller inte. Europaparlamentet understryker att tillgång till dessa i första hand är förbehållet de mindre fiskeflottorna i utvecklingsländerna.
18. Europaparlamentet anser att FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation aktivt bör verka för att man beslutar om de internationella rättsinstrument som är oumbärliga för förvaltningen och kontrollen av hur de gemensamma resurserna förvaltas, och att dessa också används.

Främjande av en rättvisare jordbruks- och livsmedelshandel

19. Europaparlamentet begär en fullständig utvärdering av vilken effekt liberaliseringen av handelspolitiken inom ramen för Världshandelsorganisationen har på livsmedelssäkerheten i utvecklingsländerna och minskningen av fattigdomen.
20. Europaparlamentet understryker att det är nödvändigt att skydda jordbruket genom skyddsåtgärder vid gränserna. Europaparlamentet anser att detta främst innebär att man stärker den särskilda och differentierade behandling inom ramen för GATT, vilken

återinfördes i Marrakechavtalen och bekräftades på nytt i Doha.

21. Europaparlamentet uppmuntrar inrättandet av skyddade regionala områden enligt europeisk modell för att främja utbyte mellan regionerna.
22. Europaparlamentet förordar en rättvisare och mer balanserad reglering av den internationella handeln. Europaparlamentet anser att detta innebär att man begränsar de metoder som exportländerna använder sig av och som missgynnar lokala producenter: dumping, exportsubventioner, avsättning av överskottslager och omotiverat livsmedelsstöd.
23. Europaparlamentet fördömer den gemensamma jordbrukspolitik som grundas på produktivitet, och som går tvärt emot hållbar utveckling i de europeiska länderna och tvärt emot målet med livsmedelssäkerhet i utvecklingsländerna.
24. Europaparlamentet bekräftar på nytt att livsmedelsstödet bör vara reserverat för nödsituationer, och uteslutande betalas ut i form av anslag, där man bör främja den lokala handeln och samtidigt respektera balans och matvanor. Europaparlamentet anser att stödet måste åtföljas av åtgärder som gör det möjligt att klara sig utan det, genom att främja uppbyggnaden av produktionskapacitet i de berörda områdena.
25. Europaparlamentet begär att den höga livsmedelssäkerhet som gäller för de europeiska konsumenterna tillämpas på sådana livsmedel som är avsedda för export till utvecklingsländerna.
26. Europaparlamentet uppmanar att man reglerar produktionen i de länder som exporterar jordbruksprodukter för att garantera en stabilare kurs och en rimlig inkomst för producenterna, samt för att begränsa överskottet.
27. Europaparlamentet önskar att man skall stödja den lokala produktionen av livsmedel från jordbruket i utvecklingsländerna.
28. Europaparlamentet begär att när man förhandlar om att den europeiska marknaden skall öppnas för jordbruksprodukter från utvecklingsländerna, främst inom ramen för Cotonouavtalet med AVS-länderna, skall beakta riskerna med ett beroende som uppstår genom en specialisering på export av en eller två huvudprodukter.
29. Europaparlamentet insisterar på att man under förhandlingarna om handeln med jordbruksprodukter mellan EU och dess partnerländer tar hänsyn till vilka som i slutändan är förmånstagare i de sydliga länderna, samt till överensstämmelsen mellan redan befintliga förmånsordningar.
30. Europaparlamentet påminner om att en rättvis handel mellan nord och syd innebär att man betalar ett korrekt pris för resurser och jordbruksprodukter från utvecklingsländerna, det vill säga ett pris som återspeglar de interna och externa produktionskostnaderna, samtidigt som man respekterar miniminormerna vad gäller arbetstagarnas arbets- och löneförhållanden, samt skyddet av miljön.

Sanitära standarder

31. Europaparlamentet önskar att man stöder utvecklingsländerna för att dessa skall kunna efterleva och tillämpa sanitära och fytosanitära standarder, i det att de får möjlighet att delta effektivt i utarbetandet av standarder och genom att man avsätter utrustning och ökar personalresurserna.
32. Europaparlamentet ger Europeiska unionens företrädare i uppdrag att försvara denna resolution vid "Världstoppmötet om livsmedelsförsörjning: fem år senare".
33. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att vidarebefordra denna resolution till rådet, kommissionen, FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation och Världshandelsorganisationen.